3 (Sem-6/CBCS) EDU RE 1/2/3/4

2023

EDUCATION (Regular Elective)

Paper: EDU-RE-6016/6026/6036/6046

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Paper: EDU-RE-6016

(Mental Health and Hygiene)

- Answer the following questions : 1×10=10
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Mention any one characteristic of a mentally healthy individual.

 মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তি এজনৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
 - (b) Mention the name of any one dimension of mental health.

 মানসিক স্বাস্থ্যৰ যি কোনো এটা দিশ বা ক্ষেত্ৰৰ নাম লিখা।

(2)

- (c) What is the full form of NIMHANS? NIMHANSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- (d) In which year did the Government of India launch the National Mental Health Programme?
 ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত ৰাষ্ট্ৰীয় মানসিক স্বাস্থ্য আঁচনিখন আৰম্ভ কৰিছিল?
- (e) Mention any one need of mental hygiene.

 মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা প্রয়োজনীয়তা
 উল্লেখ কৰা।
- (f) Write True or False : সঁচা নে মিছা লিখা :
 - "Mental hygiene is the science that deals with mental health."
 - ''মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞান হ'ল মানসিক স্বাস্থ্যৰ লগত জড়িত বিজ্ঞান ।''
- (g) Mention any one home-related factor that affects mental health of children.
 শিশুসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্যক প্রভাবিত কৰা গৃহ-পৰিবেশৰ লগত জড়িত যি কোনো এটি কাৰক উল্লেখ কৰা।
- (h) Mention any one goal of mental hygiene.
 মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

- (i) Mention any one physical symptom of stress.

 মানসিক চাপৰ যি কোনো এটা শাবীবিক লক্ষণ উল্লেখ কৰা।
- (j) Who developed the PERMA model of positive psychology? ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ PERMA মডেলটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?
- 2. Give short answers to the following questions:

 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Define mental hygiene.মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 - (b) Write about any two functions of mental hygiene.
 মানসিক স্বাস্থাবিজ্ঞানৰ যি কোনো দুটা কাৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।
 - (c) Write about any two aspects included within the scope of mental hygiene.

 মানসিক স্বাহ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰত অন্তৰ্ভুক্ত যি কোনো দুটা বিষয় বা ক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে লিখা।

- (d) Suggest any two measures to enhance mental health.

 মানসিক স্বাস্থ্য উন্নীতকৰণৰ বাবে यি কোনো দুটা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।
- (e) What do you mean by meditation? ধ্যান বুলিলে কি বুজা ?
- 3. Answer any four from the following questions: 5×4=20 তলৰ প্রশ্নসমূহৰ থি কোনো চাবিটাব উত্তব দিয়া:
 - (a) Write any five needs of sound mental health.
 সৃষ্ট মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষা কৰাৰ যি কোনো পাঁচটা প্রয়োজনীয়তা লিখা।
 - (b) Explain the scope of mental hygiene. মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।
 - (c) Write about any five major mental health hazards.
 মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি যি কোনো পাঁচটা প্ৰধান ভাবুকিৰ বিষয়ে লিখা।
 - (d) Write briefly about the importance of positive psychology.
 ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(e) Discuss the role of Yoga in the maintenance of mental health. মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (f) Write about five techniques of stress management.
 মানসিক চাপ ব্যৱস্থাপনাৰ পাঁচটা কৌশলৰ বিষয়ে লিখা।
- 4. What is the importance of maintaining sound mental health? Discuss about some threats to mental health of students in the present day.

 সূস্থ মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ গুৰুত্ব কি? বৰ্তমান সময়ত শিক্ষাৰ্থীসকল সন্মুখীন হোৱা কেতবোৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ ভাবুকিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is Yoga? Discuss the principles of Yoga for healthy living. 2+8=10 যোগ কি? স্বাস্থ্যসন্মত জীৱনযাপনৰ বাবে যোগৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

5. What is mental illness? Write about the rights of persons with mental illness as per the Mental Health Care Act of 2017. 2+8=10 মানসিক ৰোগ কি? ২০১৭ চনৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ যতন আইন অনুসৰি মানসিক ৰোগীসকলৰ অধিকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

A23/732

(Turn Over)

A23/732

(Continued)

Or / অথবা

What is stress? Write four sources of stress in modern life. Mention any four behavioural symptoms of stress. 2+4+4=10 মানসিক চাপ কি? আধুনিক জীৱনৰ মানসিক চাপৰ চাবিটা উৎসৰ নাম লিখা। মানসিক চাপৰ যি কোনো চাবিটা আচৰণগত লক্ষণ উল্লেখ কবা।

6. What is positive psychology? Explain the nature of positive psychology. 2+8=10 ইতিবাচক মনোবিজ্ঞান কি? ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Describe the PERMA model of positive psychology. 10 ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ PERMA মডেলটো বৰ্ণনা কৰা।

 Discuss the role of school and society in building sound mental health of children.
 5+5=10

শিশুসকলৰ সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্য গঢ় দিয়াত বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the impact of Coronavirus pandemic on mental health of Indian youth. 10 ভাৰতীয় যুৱ সমাজৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ ওপৰত ক'ৰ'ণাভাইৰাছ সৃষ্ট অতিমাৰীৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

Paper: EDU-RE-6026

(Special Education)

1. Answer the following as directed:

1×10=10
তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া:

1×10=10

1×10=10

- (a) Who first used the word 'learning disability'?

 'শিকন অক্ষমতা' শব্দটো কোনে প্রথমে ব্যবহাব কবিছিল?
- (b) Who established The Spastic Society of India'?
 The Spastic Society of India' কোনে স্থাপন কৰিছিল?
- (c) Who wrote the book, Idiocy and Its Treatment by the Physiological Method? Idiocy and Its Treatment by the Physiological Method নামৰ কিতাপখন কোনে লিবিছিল?
- (d) Write the full form of ASD. ASDৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (e) Cerebral palsy disorder is caused by মগজুৰ পক্ষাঘাতৰ কাৰণ হৈছে
 - (i) anaemia ৰক্তহীনতা

A23/732

(Continued)

A23**/732**

(8)

(ii)	brain injury
	মগজুৰ আঘাত

- (iii) epilepsy মূগী ৰোগ
- (iv) spinal cord injury ৰাজহাড়ৰ আঘাত

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Children having IQ of ____ and above are gifted children.

____ বা তাৰ ওপৰৰ বুদ্ধ্যংকৰ শিশুসকল হ'ল প্ৰতিভাশালী শিশু।

> (Fill in the blank) (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(g) Psychosis is a mental problem.জটিল মানসিক বিকাৰ এক মানসিক সমস্যা।

(Write True or False) (সঁচা নে মিছা লিখা)

- (h) Who are idiot children? জড়ধী শিশু কোনবোৰ?
- (i) What is dysgraphia? ডিচগ্রাফিয়া মানে কি?

j) The International Year of Disabled
Persons (IYDP) was proclaimed in the
year _____.
বাধাগ্ৰস্ত ব্যক্তিব বাবে আন্তৰ্জাতিক বৰ্য _____ চনত পালন
কৰা হৈছিল।

(Fill in the blank)
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions in brief:

...

 $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two important principles of inclusive education.
 অন্তৰ্ভক্তিকৃত শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ নীতি লিখা।
- (b) What is resource room? সমল কক্ষ মানে কি?
- (c) Mention two important techniques for identification of gifted children.
 প্ৰতিভাশালী শিশু চিনাক্তকৰণ কৰাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কৌশল
 উল্লেখ কৰা।
- (d) Write two important reasons of backwardness among children.
 শিশুৰ অন্গ্ৰসৰতাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ লিখা।
- (e) What are the causes of mathematical disability?
 গাণিতিক দিশত অক্ষমতা মানে কি?

A23/732

(Turn Over)

A23/732

(Continued)

- 3. Answer any four from the following questions: 5×4=20 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Explain the role of teachers in teaching visually impaired children.
 দৃষ্টি বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
 - (b) Discuss the special educational provisions for gifted children.
 প্রতিভাশালী শিশুৰ বিশেষ শৈক্ষিক কার্যসূচীসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
 - (c) What are the programmes needed for teaching of children with speech impairment?
 কথন সমস্যা থকা শিশুৰ শিক্ষাৰ কাৰ্যসূচীসমূহ কি কি?
 - (d) What is dyslexia? Mention some important causes of dyslexia. শন্দাক্ষতা মানে কি? শন্দাক্ষতাৰ কিছুমান প্রধান কাবণসমূহ উল্লেখ কবা।
 - (e) Mention some important remediations of learning disabilities.
 শিকন অক্ষমতাৰ প্ৰতিকাৰৰ কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ কৌশল উল্লেখ কৰা।
 - (f) Explain about the classroom management required for orthopaedically impaired children. অস্থিগত বাধাগ্রস্ত শিশুৰ শ্রেণীকোঠাৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

4. Define the term 'special education'.

Enumerate the characteristics and scope of special education.

'বিশেষ শিক্ষা'ৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশেষ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আৰু পৰিসৰ সম্পূৰ্কে বহলাই লিখা।

Or / অথবা

What is 'integrated education'? Mention the characteristics and discuss the level of integrated education. 2+8=10 'সম্বন্ধিতকৰণ শিক্ষা' কি? সম্বন্ধিতকৰণ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা আৰু ইয়াৰ স্তৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Briefly outline the development of special education in India.

ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the different challenges in special education and suggest remedies for it.

5+5=10

বিশেষ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি ইয়াৰ সমাধানৰ উপায়সমূহ উল্লেখ কৰা।

6. Explain the recommendations given by the National Policy for Persons with Disabilities, 2006.

বাধান্তস্ত ব্যক্তিৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি, ২০০৬ যে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন প্ৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

A23/732

(Turn Over)

A23/732

(Continued)

Or / অথবা

the community-based about Describe rehabilitation programme.

সম্প্রদায়ভিত্তিক পুনৰসংস্থাপন কার্যসূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কবা।

7. Explain the concept of 'hearing impairment'. Suggest remediation and treatment of such 4+(3+3)=10 children. শ্ৰৱণ বাধাগ্ৰস্ততাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা । এনে শিশুৰ প্ৰতিকাৰ আৰু চিকিৎসাৰ প্ৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

What are the problems faced by the backward or slow learner in the regular classroom you organize situation? How would educational programmes for slow learners? 5+5=10

সাধাৰণ শ্ৰেণীকোঠাত অনগ্ৰসৰ বা ধীৰ গতিৰ শিশু কি কি সমস্যাৰ সন্মুখীন হয় ? ধীৰ গতিৰ শিশুৰ বাবে শিক্ষাৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীসমূহ তুমি কিদৰে আয়োজন কৰিবা ?

Paper: EDU-RE-6036 (Educational Management)

- 1. Answer the following as directed: $1 \times 10 = 10$ তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুষায়ী উত্তৰ দিয়া :
 - (a) What is educational management? শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি ?
 - (b) Mention one leadership role of the Headmaster. প্ৰধান শিক্ষকৰ এটা নেতৃত্ব প্ৰদানকাৰী ভূমিকা উল্লেখ কৰা।
 - (c) In which year was NCERT formed? NCERT কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?
 - (d) What is short-term planning? হ্রস্বম্যাদী পৰিকল্পনা কি?
 - (e) Write the full form of SWOT. SWOTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
 - management (f) Educational oriented. শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা ____ ভিত্তিক। (Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

A23/732

(Turn Over)

A23/732 (Continued)

(g)	is a process by which management imposes restrictions প্রক্রিয়া হৈছে এনে এক প্রক্রিয়া যাব দ্বাবা ব্যৱস্থাপনাকে বাধা আবোপ কৰে।	 Write very short answer of the following : 2×5=10 তলব প্রশ্নসমূহব অতি চমুকৈ উত্তব দিয়া :
(h)	(Fill in the blank)	 (a) What are the two components of structure of budget? বাজেট গাঁথনিব দুটা উপাদান কি কি? (b) What is democratic educational management? গণতান্ত্ৰিক শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি?
	(Fill in the blank) (খালী ঠাই পূবণ কবা)	(c) Mention two qualities of the Headmaster. প্ৰধান শিক্ষকৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।
(i)	type of educational management provides maximum freedom in management.	(d) Write any two functions of SCERT. SCERTৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য লিখা।
	প্ৰকাৰ শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাই ব্যৱস্থাপনাত সৰ্বাধিক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰে। (Fill in the blank) (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)	(e) Write very briefly about total quality management. সমগ্ৰ গুণগত ব্যৱস্থাপনা সম্পৰ্কে অতি চমুকৈ লিখা।
<i>(i)</i>	is a planned programme for the improvement of institution. প্রতিষ্ঠানৰ উন্নীতকৰণৰ এক পৰিকল্পিত আঁচনি।	3. Answer any four from the following questions: 5×4=20 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
	(Fill in the blank) (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)	(a) Discuss about the functions of UGC. UGCৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।
A23 /732	(Continued)	A23 /732 (Turn Over)

(17)

- (b) Write the role of computer in the management of finance.
 বিত্ত ব্যৱস্থাপনাত কম্পিউটাৰৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা।
- (c) Discuss the educational planning and Centre-State relationship. শৈক্ষিক পৰিকল্পনা আৰু কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যসমূহৰ সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the principles of educational planning.
 শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।
- (e) How to maintain records of educational finance? শৈক্ষিক বিভ-সম্পর্কীয় নথিপত্র কেনেদ্বে সংবক্ষণ কবা হয়?
- (f) Write a short note on participatory management.

 অংশগ্ৰহণমূলক ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- Explain the general principles of educational management.
 শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ সাধাৰণ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define institutional planning. Explain the steps involved in institutional planning. 2+8=10

প্রাতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্রাতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন পর্যায়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Discuss about the needs of maintaining records in schools. 10 শিক্ষানুষ্ঠানত নথিপত্ৰ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is planning? Explain the importance of educational planning in school management.

2+8=10

পৰিকল্পনা কি? বিদ্যালয়ৰ ব্যৱস্থাপনাত শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

6. Outline the principles you will bear in mind while framing a timetable for a school.

এখন বিদ্যালয়ৰ বাবে সময়সূচী প্ৰস্তুত কৰাৰ বেলিকা তুমি মনত ৰাখিবলগীয়া নীতিবোৰৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

A23/732

(Continued)

(Turn Over)

A23/732

Or / অথবা

Write elaborately the nature and scope of educational management. 5+5=10 শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বহলাই লিখা।

7. What is democratic management? Suggest some practical measures for democratic management of a school. 3+7=10 গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনা কি? বিদ্যালয়ত গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে কেইটামান ব্যৱহাৰিক ব্যৱস্থাৰ প্ৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

Discuss the role of teachers in classroom management. 10 শ্ৰেণীকোঠা ব্যৱস্থাপনাত শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। (19)

Paper: EDU-RE-6046
(Women and Society)

- Answer the following as directed: 1×10=10
 তলত দিয়াবোবব নির্দেশানুয়ায়ী উত্তব দিয়া:
 - (a) What is the main provision of Article 39(d) of the Indian Constitution?
 ভাৰতীয় সংবিধানৰ 39(d) অনুচ্ছেদৰ দ্বাৰা আগবঢ়োৱা মুখ্য ব্যৱস্থাটো কি?
 - (b) Which Act increased the marriage age for girls from 15 to 18 years and for boys from 18 to 21 years in India?
 কোনখন আইনৰ দ্বাবা ভাৰতবৰ্ষত ছোৱালীৰ বিয়াৰ বয়স ১৫ৰ পৰা ১৮ আৰু ল'ৰাব বিয়াৰ বয়স ১৮ৰ পৰা ২১ বছৰ কৰা হৈছে?
 - (c) Mention any one gender bias practised in our society.
 আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত যি কোনো এটা লিংগ বৈষম্যতা উল্লেখ কৰা।
 - (d) 'Beti Bachao, Beti Padhao' scheme was launched in the year _____.

 'বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও' আঁচনিখন ____ চনত আবস্ত
 কবা হৈছিল।

(Fill in the blank) (খালী ঠাই পূবণ কৰা)

A23/732

(Continued)

A23/732

- (e) In which International Conference was the concept of Women Empowerment formed? কোনখন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্মিলনত মহিলা সৱলীকৰণৰ धावनारों। गए लि डिविधिन ?
- is the author of the book, Silent Spring. Silent Spring গ্ৰন্থখনৰ লেখক হৈছে

(Fill in the blank) (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (g) Name any one female environmentalist of ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এগৰাকী মহিলা পৰিৱেশকৰ্মীৰ নাম निया।
- (h) State any one objective of women empowerment. মহিলা সৱলীকৰণৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা।
- The National Commission for Women was set up in the year _

_ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল।

(Fill in the blank) (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Who first used the term 'gender roles'? 'লিংগ-ভূমিকা' শব্দটো কোনে প্ৰথমবাৰ কৰিছিল ?

2. Answer the following questions in brief:

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া:

 $2 \times 5 = 10$

- (a) Write any two objectives of the National Policy on Education, 1986 regarding women's education.
 - মহিলা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (b) What is the chief aim of the National Rural Employment Guarantee Act, 2005? ২০০৫ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামীণ নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ প্ৰধান नका कि?
- (c) Write any two steps which can be taken by the employees to lower down gender discrimination at workplace.
 - কৰ্মচাৰীসকলে কৰ্মক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্যতা দূৰ কৰিবৰ বাবে ল'ব পৰা যি কোনো দুটা ব্যৱস্থা লিখা।
- (d) Mention any two structural changes taking place in the modern family pattern. আধুনিক পৰিয়াল ব্যৱস্থাৰ গাঁথনিত দেখা দিয়া যি কোনো দুটা পৰিৱৰ্তন উল্লেখ কৰা।
- (e) What is meant by 'gender sensitization'? 'লিংগ-সংবেদীকৰণ' বুলিলে কি বুজা?

(Turn Over)

(Continued)

A23/732

A23/732

- 3. Answer any four from the following questions: 5×4=20 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Write about media as a factor of influencing gender roles in the society.
 সমাজত লিংগ-ভূমিকা প্রভাৱিত কবাব ক্ষেত্রত মিডিয়াক এটা কাবক হিচাবে বর্ণনা কবা।
 - (b) Give a brief introduction to Saakshar Bharat Scheme in the context of women empowerment.

 মহিলা সৱলীকৰণৰ লগত সংগতি ৰাখি 'স্বাক্ষৰ-ভাৰত' আঁচনিখনৰ এটি চমু পৰিচয় দাঙি ধৰা।
 - (c) Discuss any five ways through which gender bias in textbooks can be prohibited.
 পাঠ্যপৃথিৰ পৰা লিংগ-বৈষম্য আঁতৰ কৰিব পৰা যি কোনো পাঁচটা উপায় আলোচনা কৰা।
 - (d) What are the problems faced by the female peacebuilders in India?
 ভাৰতবৰ্ষত নাৰী শান্তিৰক্ষকসকলে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ কি কি ?
 - (e) Define women entrepreneur. Write any three characteristics of women entrepreneurs. মহিলা উদ্যমীব সংজ্ঞা দিয়া। মহিলা উদ্যমীব যি কোনো তিনিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Write briefly about women's healthrelated issues.

মহিলাসকলৰ স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাসমূহ চমুকৈ আলোচনা

কবা।

4. Write about the status of women in the medieval Indian society. 10
মধ্যযুগীয় ভাবতীয় সমাজত নাবীব স্থান সম্পর্কে লিখা।

Or / অথবা

Discuss the provisions of the Hindu Succession Act, 1956 on women's property rights.

হিন্দু উত্তৰাধিকাৰী অধিনিয়ম, ১৯৫৬ অনুসৰি ভাৰতীয় নাবীক প্ৰদান কৰা সম্পত্তিৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।

5. How can economic empowerment of women be achieved in India?

ভাৰতত নাৰীৰ অৰ্থনৈতিক সৱলীকৰণ কেনেদৰে লাভ কৰিব পৰা যায়?

Or / অথবা

Show your acquaintance with some of the gender bias patterns that exist in the family.
পৰিয়ালত প্ৰচলিত হৈ থকা কিছুমান লিংগ-বৈষম্যৰ সৈতে তোমাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰা।

A23/732

(Continued)

6. Write about the role of education in women empowerment.

10

মহিলা সৱলীকবণত শিক্ষাব ভূমিকা সম্পর্কে লিখা।

Or / অথবা

Discuss about the new gender role of men and women in the present society.

বৰ্তমান সমাজত পুৰুষ আৰু নাৰীৰ নতুন লিংগ-ভূমিকা সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।

7. Write about the recommendations of Kothari Commission on women's education. 10 কোঠাৰী কমিছনে মহিলা শিক্ষাৰ বাবে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।

Or / অথবা

Write about the recommendations of the National Council for Women Education on women's education.

ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা শিক্ষা পৰিষদে নাৰী শিক্ষাৰ বাবে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।
